

וּכְתִיב הַתֵּם (דניאל ט) וְהָאִישׁ גְּבֻרֵאֵל. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי מַאי דְּכְתִיב וּלְרַבְּקָה אֶח וּשְׁמוֹ לִבְנֵי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק אֵין יִצְר הָרַע בְּטַל מִן הָעוֹלָם, אָף עַל פִּי שְׂכָלוֹ לֹא נִמְצָא קִצְתוֹ נִמְצָא.

תא חזי, בַּתְּחִלָּה כְּשֶׁהָיָה מוּטָל בְּעוֹלָם הִזָּה נִקְרָא לוֹט, לְעוֹלָם הַבָּא (יְבֻרָל) יְבֻטַּל מִן הָעוֹלָם, אָבָל (לְעֵתִיד לְבֹא) לֹא כּוּלוֹ, וְנִקְרָא לִבְנֵי לֹא מְנוּוֹל כְּבִרְאשׁוֹנָה אֲלֵא כְּמֵאן דְּסָחֵי מְנוּוֹלוֹ. לִבְנֵי לְמַאי אֲצִטְרִיף. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְמַעַבְד פְּרִיָּה וּרְבִיָּה אֲצִטְרִיף, דְּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אִם אֵין יִצְר הָרַע נִמְצָא, פְּרִיָּה וּרְבִיָּה אֵינוֹ מְצוּי.

תא שְׁמַע פִּינָן שֶׁהַגּוֹף נִבְנָה וְעוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ, מַאי כְּתִיב וַיִּשְׁלַחוּ אֶת רַבְּקָה אַחֻתָּם וְגו'. מַאי (תוֹ) וְאֵת מְנִיקְתָּהּ, זֶה כַח הַתְּנוּעָה. רַבִּי יִצְחָק אָמַר זֶה כַח הַגּוֹף.

רַבִּי אֲבָהוּ פִּתַּח בְּהַאי קִרָּא (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) אֲתֵי מְלַבְּנוֹן פְּלָה אֲתֵי מְלַבְּנוֹן תְּבֵאֵי וְגו', אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ כִּינּוּן שֶׁהַגּוֹף נִבְנָה עַל קִיּוּמוֹ וּמְבִיאִין אוֹתוֹ לְקַבֵּל נִשְׁמָתוֹ לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, הַנִּשְׁמָה מִמְּתַנַּת אֵלָיו וַיּוֹצֵאת לְקִרְאָתוֹ כְּמָה דְּאֵת אָמַר וַיּוֹצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשׂדָּה. הֲדָא הוּא דְּכְתִיב אֲתֵי מְלַבְּנוֹן פְּלָה. זוֹ הִיא הַנִּשְׁמָה. תְּשׁוּרֵי מְרָאֵשׁ אֲמַנָּה, הֵינּוּ דְּכְתִיב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא.

אמר רַבִּי יְהוּדָה אִם הִיא הַנִּשְׁמָה, תֵּינַח אַבְרָהָם פְּדֻקְאֲמָרְזָן, אָבָל יִצְחָק מַהוּ. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ הָא תְּבֵרֵיאָ אֲמָרוֹ דְּעַכְשָׁיו אֲתִקְרִי יִצְחָק עַל שׁוּם חֲדוּוֹתָא סְגִיָּאָה דְּבַעֲלָמָא.

אמר רַבִּי אֲבָהוּ בַּתְּחִלָּה נִקְרָאת הַנִּשְׁמָה אַבְרָהָם וְהַגּוֹף שָׂרָה, עַכְשָׁיו נִקְרָאת הַנִּשְׁמָה יִצְחָק וְהַגּוֹף רַבְּקָה. תַּנּוּן כְּמִתְנִיתִין, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אַרְבַּעִים שָׁנָה קוּדְם קִיּוּם הַגּוֹף מִמְּתַנַּת הַנִּשְׁמָה לְגוֹף בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל. בְּאִיזָה מְקוֹם בְּמְקוֹם הַמְּקַדָּשׁ.

אמר רַבִּי אֲבָהוּ תָא חֲזִי, וַיִּקַּח אֶת רַבְּקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, בָּא רָאָה, וַיִּקַּח אֶת רַבְּקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאֱהָבָהּ וַיִּנָּחֵם יִצְחָק אַחֲרֵי אָמוֹ. אוּהַב

לִבְנֵי? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֵין יִצְר הָרַע בְּטַל מִן הָעוֹלָם. אָף עַל פִּי שְׂכָלוֹ לֹא נִמְצָא - קִצְתוֹ נִמְצָא. בָּא רָאָה, בַּתְּחִלָּה כְּשֶׁהָיָה מוּטָל בְּעוֹלָם הִזָּה, נִקְרָא לוֹט. לְעוֹלָם הַבָּא (יְבֻרָל) יְבֻטַּל מִן הָעוֹלָם, אָבָל (לְעֵתִיד לְבֹא) לֹא כּוּלוֹ, וְנִקְרָא לִבְנֵי, לֹא מְנוּוֹל כְּבִרְאשׁוֹנָה, אֲלֵא כְּמֵי שְׁרוּחִין מְנוּוֹלוֹ. לְמָה צִרִיף לִבְנֵי? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְעֵשׂוֹת פְּרִיָּה וּרְבִיָּה צִרִיף. שְׂאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִם אֵין יִצְר הָרַע נִמְצָא, פְּרִיָּה וּרְבִיָּה אֵינוֹ מְצוּי.

בא תְּשַׁמַּע, פִּינָן שֶׁהַגּוֹף נִבְנָה וְעוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ, מַה כְּתוּב? וַיִּשְׁלַחוּ אֶת רַבְּקָה אַחֻתָּם וְגו'. מַה זֶה וְאֵת מְנִיקְתָּהּ? זֶה כַח הַתְּנוּעָה. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, זֶה כַח הַגּוֹף.

רַבִּי אֲבָהוּ פִּתַּח בְּפִסּוּק הַזֶּה, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) אֲתֵי מְלַבְּנוֹן פְּלָה אֲתֵי מְלַבְּנוֹן תְּבֵאֵי וְגו'. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, פִּינּוּן שֶׁהַגּוֹף נִבְנָה עַל קִיּוּמוֹ וּמְבִיאִין אוֹתוֹ לְקַבֵּל נִשְׁמָתוֹ לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, הַנִּשְׁמָה מִמְּתַנַּת אֵלָיו וַיּוֹצֵאת לְקִרְאָתוֹ, כְּמֹ שְׂנֵאָמַר וַיּוֹצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשׂדָּה. זֶהוּ שְׂפָתוֹב אֲתֵי מְלַבְּנוֹן פְּלָה, זוֹ הִיא הַנִּשְׁמָה. תְּשׁוּרֵי מְרָאֵשׁ אֲמַנָּה, הֵינּוּ שְׂכָתוֹב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא.

אמר רַבִּי יְהוּדָה, אִם הַנִּשְׁמָה הִיא, יָפָה אַבְרָהָם כְּפִי שְׂאֲמָרְנוּ. אָבָל מַה זֶה יִצְחָק? אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, הִנֵּה הַחֲבָרִים אֲמָרוֹ שְׂעַכְשָׁיו נִקְרָא יִצְחָק עַל שֵׁם הַשְּׂמִחָה הַרְבֵּה שְׂבַעֲוֹלָם.

אמר רַבִּי אֲבָהוּ, בַּתְּחִלָּה נִקְרָאת הַנִּשְׁמָה אַבְרָהָם וְהַגּוֹף שָׂרָה. עַכְשָׁיו נִקְרָאת הַנִּשְׁמָה יִצְחָק וְהַגּוֹף רַבְּקָה. שְׁנִינֵי בְּמִשְׁנָה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אַרְבַּעִים יוֹם קוּדְם קִיּוּם הַגּוֹף מִמְּתַנַּת הַנִּשְׁמָה לְגוֹף בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל. בְּמְקוֹם הַמְּקַדָּשׁ. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, בָּא רָאָה, וַיִּקַּח אֶת רַבְּקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאֱהָבָהּ וַיִּנָּחֵם יִצְחָק אַחֲרֵי אָמוֹ. אוּהַב

את אותו הגוף ומתנחם עמו, והוא עת לשחוק והחדרה בעולם. אמר רבי יהודה, הרי כל הפרשה הזו התבררה לנו, אבל לא יכלנו לדעת מהו. ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה. ולשקול הדעת כל הפרשה הזו לסתר.

בשבא רב דימי, אמר, הפרשה הזו שמעתי ולא נזכרתי. אמרו שעליונים תקיפים לא זמנוה לגלות, ואנו מה נאמר? קם רבי יהודה ואמר, משיבת חברינו בעלי המשנה גלויה.

קמו והלכו הוא ורבי ייסא ורבי חייא. מצאו את רבי אלעזר ברבי שמעון, והיה מגלה את סודות התפלין. נכנסו לפניו ואמרו, במה מתעסק מר? אמר להם, את טעם התפלין אמרתי, שהרי אשרי האיש שמניח תפלין ויודע את הטעם שלהן.

אמרו, אם נזח לפני מר, יאמר לנו הדבר. אמרו, שמענו מאביך, שהקדוש ברוך הוא באהבה רבה שהיתה לו עם ישראל אמר להם לעשות לו בית משכן כמו המרכבה העליונה שלמעלה, ויביא את דיורו עמהם. זהו שכתוב (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ושמענו מאביך, שפאן סתום הטעם של התפלין בפסוק הזה.

אמר לו, בא ראה, כמו העליון נעשה המקדש במרכבותיו הקדושות, ואחר כך השרה הקדוש ברוך הוא את דיורו עמהם פענן הזה. וכמו כן התעוררו החברים בעלי המשנה בטעם התפלין, שיהיה אותו האיש דגמא של המרכבות העליונות, מרכבה תחתונה מרכבה עליונה, להביא את מלכותו וישרה דיורו עליו. ושנינו, יש בו סודות עליונים ודגמתם, ויש בו שלש מרכבות, דגמת העליונים הקדושים סודות

ויאהבה וינחם יצחק אחרי אמו. אוהב לאותו הגוף ומתנחם עמו, והוא עת לשחוק והחדרה בעולם.

אמר רבי יהודה הא כל פרשתא דא אתברר לן, אבל לא יכילנא למנדע מהו: ויוסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה. ולשקולא דדעתא כל פרשתא דא ליסתורי.

כד אתא רב דימי, אמר, האי פרשתא דא שמענא ולא אדברנא, אמרו דעלאין תקיפין לא זמנוה לגלאה ואנן מאי נימא. קם רבי יהודה ואמר ממתבתא דחברנא מארי מתניתא גליא.

קמו ואזלו הוא ורבי ייסא ורבי חייא, אשפחוה לרבי אלעזר ברבי שמעון והיה מגלה רזין דתפילין. עאלו קמיה ואמרו במאי אתעסק מר. אמר לון טעמא דתפילין אמינא, דהא זבאה הוא בר נש דמנח תפילין וידע טעמא דידיהו.

אמרו אי ניחא קמיה דמר לימא לן מלה. אמרו שמענא מאבוך דקודשא בריך הוא ברחימו סגיאה דהיה ליה עם ישראל אמר לון למעבד ליה בי משכנא פגוונא דרתיכא עלאה דלעילא וייתי דינריה עמהון הדא הוא דכתיב, (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ושמענא מאבוך דהכא סתים טעמא דתפילין בהאי פסוקא.

אמר ליה תא חזי, פגוונא עלאה אתעבד מקדש ברתוכי קדישין, ובתר פן אשרי קדשא בריך הוא דינריה עמהון, פעננינא דא, ובגוונא דא אתעררו חבריאי מארי מתניתא בטעמא דתפלין, למיהוי ההוא גברא דוגמא דרתיכי עלאין, רתיכא תתאה רתיכא עלאה, למיתי מלכותא דיליה וישרי דינריה עלויה.

ותנינן אית ביה רזין עלאין ודוגמיהון, ואית ביה תלת העליונות, מרכבה תחתונה מרכבה עליונה, להביא את מלכותו וישרה דיורו עליו. ושנינו, יש בו סודות עליונים ודגמתם, ויש בו שלש מרכבות, דגמת העליונים הקדושים סודות